

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Факультет обліку, фінансів та підприємницької діяльності

Присвячується
130-річчю НУХТ

Всеукраїнська
науково-практична
конференція

**«Актуальні проблеми
економічного та соціального
розвитку підприємств
харчової промисловості»**

24 — 25 квітня 2014 рік

КИЇВ НУХТ 2014

ВСТАНОВЛЕННЯ ОКЛАДІВ ПРАЦІВНИКАМ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Н.М. Ткаченко, д-р. екон. наук, професор
Національний університет харчових технологій

Відповідно до Кодексу законів про працю України ст. 94 заробітна плата — це винагорода обчислена, як правило у грошовому виразі, яку власник або уповноважений ним орган виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства, установи, організації і максимальним розміром не обмежується.

Питання державного і договірного регулювання оплати праці, прав працівників на оплату праці та їх захисту визначається Кодексом законів про працю України, Законом України «Про оплату праці» та іншими нормативно-правовими актами.

Мінімальна заробітна плата (ст. 95) — це законодавчо встановлений розмір заробітної плати за профнекваліфіковану працю, нижче якого не може проводитися оплата за виконану працівником місячну, погодинну норму (обсяг робіт).

До мінімальної заробітної плати не включаються доплати за роботу в надурочний час, у важких, шкідливих, особливо шкідливих умовах праці, на роботах з особливими природними географічними і геологічними умовами та умовами підвищеного ризику для здоров'я, а також премії до ювілейних дат, за винаходи та раціоналізаторські пропозиції, матеріальна допомога.

У разі коли працівникові, який виконує місячну (годинну) норму праці, нарахована заробітна плата нижче законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати підприємство проводить доплату її рівня.

Розмір мінімальної заробітної плати встановлюється і переглядається відповідно до статей 9 і 10 Закону України «Про оплату праці».

Мінімальна заробітна плата є державною соціальною гарантією, обов'язковою на всій території України для підприємств, установ, організацій усіх форм власності і господарювання та фізичних осіб.

Заробітна плата підлягає індексації у встановленому порядку.

Основою організації оплати праці є тарифна система оплати праці, яка включає тарифні сітки, тарифні ставки, схеми посадових окладів і тарифно-кваліфікаційні характеристики (довідники).

Тарифна система оплати праці використовується для розподілу робіт залежно від їх складності, а працівників залежно від їх кваліфікації та розрядами тарифної сітки. Вона є основою формування та диференціації розмірів заробітної плати.

Формування тарифної сітки (схеми посадових окладів) провадиться на основі тарифної ставки робітника першого розряду та міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень розмірів тарифних ставок (посадових окладів), що встановлюються у розмірах не нижчих, ніж визначені генеральною, галузевою (регіональною) угодою.

Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконуваної роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства. Регулюють заробітну плату форми і системи оплати праці та мінімальна заробітна плата.

Якщо співставити мінімальну заробітну плату за попередні роки, то єдиної методики не існує;

грн
з 01.01.1998 р. — 45,00
з 01.01.1998 р. — 55,00
з 01.01.2005 р. — 252,00
з 01.04.2005 р. — 290,00
з 01.07.2005 р. — 310,00
з 01.09.2005 р. — 332,00
з 01.01.2006 р. — 350,00
з 01.07.2006 р. — 375,00
з 01.12.2006 р. — 400,00
з 01.01.2009 р. — 605,00
з 01.04.2009 р. — 625,00
з 01.07.2009 р. — 630,00
з 01.10.2009 р. — 650,00
з 01.11.2009 р. — 744,00
з 01.01.2013 р. — 1147,00
з 01.12.2013 р. — 1218,00

Якщо у 2009 р., у 2010 і 2012 роках мінімальна заробітна плата протягом року змінювалась 5 разів, то у 2013 р. — 2 рази, тобто повернулася до методики 1998 року.

Значну роль для встановлення працівникам бюджетної сфери відіграє штатний розпис, у якому встановлюється кількість працюючих (штат адмін.-управлінського персоналу, цехового персоналу, інший персонал; посади, кількість штатних одиниць, посадові оклади, місячна заробітна плата кожного із штатного розпису та місячний фонд заробітної плати за наказом і підписом керівника бюджетної установи.

Посадові оклади працівникам бюджетних установ встановлюють за Єдиною тарифною сіткою розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України «Про оплату праці працівників» на основі Єдиної тарифної ставки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери від 30.08.2002 р. № 1298.

Обчислюють оклади, виходячи з розміру посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1-го тарифного розряду, який у 2013 р. становив 852 грн. З 01.12.2013 р. мінімальну заробітну плату підвищено до 1218 грн (стаття 8 Державного бюджету України — 2013). Нижче наведено посадові оклади працівників за єдиною тарифною ставкою.

Таблиця 1. Посадові оклади працівників за ЄТС із 01.12.2013 р.

Тарифний розряд	Посадовий оклад, грн	Тарифний розряд	Посадовий оклад, грн
1	1218	14	2062
2	1218	15	2198
3	1218	16	2377
4	1218	17	2556
5	1218	18	2735
6	1235	19	2914
7	1312	20	3101
8	1397	21	3280
9	1474	22	3459
10	1551	23	3638
11	1678	24	3715
12	1806	25	3843
13	1934		

Таблиця 2. Єдина тарифна сітка розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ закладів та організацій галузей бюджетної сфери

Тарифні розряди	Тарифні коефіцієнти, що запроваджено		
	I етап з 1 вересня 2005 р.	II етап з 1 лютого 2008 р.	III етап з 1 вересня 2008 р.
2	1,03	1,06	1,09
3	1,06	1,12	1,18
4	1,09	1,18	1,27
5	1,12	1,24	1,36
6	1,15	1,30	1,45
7	1,18	1,37	1,54
8	1,22	1,47	1,64
9	1,31	1,57	1,73
10	1,40	1,66	1,82
11	1,50	1,78	1,97
12	1,61	1,92	2,12
13	1,72	2,07	2,27
14	1,84	2,21	2,42
15	1,97	2,35	2,58
16	2,11	2,50	2,79
17	2,26	2,66	3,00
18	2,37	2,83	3,21
19	2,49	3,01	3,42
20	2,61	3,25	3,64
21	2,74	3,41	3,85
22	2,88	3,50	4,06
23	3,02	3,71	4,27
24	3,17	3,80	4,36
25	3,35	3,93	4,51

Довідка: посадовий оклад (тарифна ставка) визначається множенням посадового окладу першого розряду (з 1 квітня 2010 р. — 567 грн) на тарифний коефіцієнт присвоєного тарифного розряду; за тарифними розрядами 1-7 посадові оклади встановлюють на рівні мінімальної заробітної плати (планувалося з липня 2010 р. — 884 грн.)

З 1 січня 2011 р. розмір посадового окладу (тарифної ставки 1-го тарифного розряду становить 613 грн. (згідно з постановою КМУ від 29.12.2010 р. № 1212, ця цифра мала зростати разом із черговим підвищенням мінімальної заробітної плати, з 1 січня 2013 р. і до 1 грудня 2013 р. — незмінна — 1147 грн., а з 1 грудня 2013 р. — 1218 грн.)

За даними табл. 1 оклади працівників із 1-5 тарифними розрядами Єдиної тарифної ставки опинилися нижче мінімальної межі, що суперечить статі 95, абз. 3 статті 96 Кодексу законів про працю та статі 3 Закону України «Про оплату праці».

Таким чином, доцільно зробити наступні висновки:

1. Із 1 січня 2014 р. працівникам 1 – 5 тарифних розрядів посадові оклади встановлюють на рівні мінімальної заробітної плати — 1218 грн. і відповідно ставки працівників із вищими тарифними розрядами залишаються на рівні грудня 2013 р. відповідно, всі доплати, підвищення, надбавки працівникам обчислюють із новозатверджених ставок.

2. Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів, що фінансуються з бюджету» від 20.05.2009 р. № 482 потрібно підвищити оклади держслужбовцям і посадовцям органів місцевого самоврядування, у яких оклади за станом на 01.12.13 р. менші від мінімальної заробітної плати (на 01.12.13 р.).

3. Керівникам усіх бюджетних установ у зв'язку з новими посадовими окладами потрібно змінити штатний розпис за відповідним наказом керівництва.